DZIENNIK URZĘDOWY

C. i k. Komendy Obwodowej w Kozienicach.

Część VI. — Wydana dnia 25. maja 1916.

1.

Do ludności Jeneralnego Gubernatorstwa!

Jego c. i k. Apostolska Mość, mój Najmiłościwszy Pan, raczył najłaskawiej zamianować mnie namiestnikiem Galicyi. Ustępuję przeto ze stanowiska jenerał-gubernatora.

Nie łatwo przychodzi mi opuścić ten kraj, do którego tak się przywiązałem.

Zarząd wojskowy starał się pod mojem kierownictwem według możności łagodzić w tym kraju skutki wojny, wspomagać w obecnych ciężkich czasach warstwy ludności, potrzebujące pomocy, jakoteż, o ile okoliczności na to pozwalają, sprowadzić na normalne tory gospodarcze i kulturalne życie tego kraju. Dalszy ciąg tej pracy składam z całem zaufaniem w ręce swego następcy.

Wielu z pomiędzy Was popierało mnie gorliwie i ofiarnie w pracy dla dobra publicznego. Tym wszystkim dziękuję za to w imieniu własnem i ogółu.

Powaga, zdolności i gorliwość, które przy tej wspólnej pracy u wielu obywateli kraju z radością stwierdziłem, pozwalają powziąć jak najlepsze nadzieje co do przyszłości tego kraju.

Dziękuję również całej ludności za jej prawie że bez wyjątku nienaganne zachowanie się.

Żegnam Was zatem serdecznie i życzę temu krajowi błogosławieństwa Bożego; oby się pięknie rozwijał i doznał szczęśliwej przyszłości.

Lublin, dnia 23. kwietnia 1916 r.

Eryk br. Diller, w. r. Jenerał-Major.

2.

Osobiste.

Wskutek powołania c. i k. podpułkownika Teodora Jahna na inne stanowisko służbowe został przydzielony do tut. c. i k. Komendy obwodowej c. i k. podpułkownik Juliusz Kilian.

3.

Obwieszczenie c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego z dnia 2-go maja 1916 r.

Zaprowadzenie historycznych nazw dla Nowo-Aleksandryi i Iwangorodu.

Naczelny Wódz Armii zarządził na mocy uprawnień, przysługujących mu na obszarach Polski, podle-

gających administracyi wojskowej austryacko-węgierskiej, aby miasto Nowo-Aleksandrye oznaczano odtąd jego historyczną nazwą P u ł a w y, a Iwanogrod historyczną nazwą D ę b l i n.

4.

Zaprowadzenie letniego czasu na rok 1916.

Poniżej ogłasza się tekst rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z dnia 23. kwietnia 1916. Dziennik rozp. c. i k. Zarządu Wojskowego w Polsce, Cz. XIX. Nr. 56.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austryacko - węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

§ 1.

Na czas od 1. maja do 30. września 1916 zaprowadza się odrębną rachubę czasu (czas letni).

Mianowicie 1. maja 1916 zaczyna się 30. kwietnia o godzinie 11. po południu według dotychczasowej rachuby, 30. września zaś kończy się godzinę po północy według rachuby, zaprowadzonej tem rozporządzeniem.

5.

Posiadanie broni, amunicyi i materyałów wybuchowych.

W ślad za rozporządzeniem Naczelnego Wodza armii z dnia 16. lutego 1915 Nr. 4. Dz. rozp. i z dnia 29. listopada 1915 Nr. 44. Dz. rozp. (patrz Dziennik urzędowy część II. Nr. 13), ogłasza się niniejszem rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 8. marca 1916 zawarte w Dzienniku rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce część XVI. Nr. 51 a dotyczące tego samego przedmiotu.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austryacko - węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

§ 1.

Ktokolwiek powziął w jakibądź sposób:

1) gdzie jest przechowana broń, amunicya lub materyały wybuchowe, które należało oddać w myśl rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 16. lutego 1915, Nr. 4, Dz. rozp., a których nie oddano, lub

2) że ktoś takie przedmioty posiada lub przechowuje,

obowiązany jest donieść Komendzie obwodowej lub Komendzie posterunku żandarmeryi swego miejsca zamieszkania o miejscu przechowania lub o osobie posiadacza lub przechowującego i podać przytem wszystkie wiadome mu bliższe okoliczności.

Doniesienie musi nastąpić w ciągu trzech dni od chwili, kiedy obowiązany do zgłoszenia dowiedział się o przechowaniu.

§ 2.

Kto przechowuje lub nosi broń, amunicyę lub materyały wybuchowe, nie będąc do tego upoważniony w myśl rozporządzeń Naczelnego Wodza armii z 16. lutego 1915, Nr. 4, Dz. rozp., lub 29. listopada 1915, Nr. 44, Dz. rozp., popełnia zbrodnię i będzie karany sądownie — o ile czyn nie podlega surowszej karze według ustaw wojskowych — więzieniem od sześciu miesięcy do pięciu lat. Obok kary więzienia może być nałożona grzywna do dziesięciu tysięcy koron.

Przekroczenia § 1 niniejszego rozporządzenia karane będą — o ile czyn nie podlega surowszej karze według ustaw wojskowych — przez Komendę obwodową grzywną do dwóch tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

§ 5, ust. 2 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 16. lutego 1915, Nr. 4, Dz. rozp., jest uchylony.

§ 3.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

6.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 3. kwietnia 1916,

dotyczące robót przy uprawie pól i żniwach.

Poniżej ogłasza się pełny tekst powyższego rozporządzenia, Dziennik rozp. c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce Część XVIII.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austryacko - węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

A r t y k u ł I.

Przymus gospodarstwa rolnego.

Kto rozporządza gruntem rolnym, winien ten grunt należycie uprawić i dbać o racyonalne zużytkowanie zbioru.

Artykuł II.

Komisye gospodarskie.

§ 1.

Cel i uprawnienia.

Dla rychłego i celowego zabezpieczenia robót polnych ustanawia się komisye gospodarskie.

Obowiązkiem ich jest:

1) stwierdzić ilość istniejących środków do prowadzenia gospodarstwa i sił roboczych i ustalić niepokryte zapotrzebowanie tychże;

2) dostarczyć sił roboczych i środków do prowadzenia gospodarstwa dla tych gruntów, które nie mogą być zagospodarowane własnemi siłami przedsiębiorstwa, do którego należą;

3) zabezpieczyć gospodarstwo rolne na gruntach opuszczonych lub nie zagospodarowanych.

Urząd członka komisyi gospodarskiej jest honorowym i nie można się od niego uwolnić.

§ 2.

Skład komisyi.

Dla każdej gminy ustanawia się z reguły jedną komisyę gospodarską. Komendant obwodu może połączyć kilka gmin w obszar jednej komisyi.

Każda komisya składa się z pięciu do siedmiu członków, zamieszkałych w jej obszarze urzędowym.

Komendant obwodu mianuje członków komisyi, a na ich wniosek, przewodniczącego.

O ustąpieniu członka winna komisya natychmiast donieść Komendantowi obwodu, celem zamianowania innego członka.

Komendant obwodu nadzoruje czynność komisyi gospodarskich, może rozwiązać komisye, które nie dopełniają swych obowiązków, składać z urzędu członków komisyi i zastępować ich innymi. Przeciw takim zarządzeniom Komendanta obwodu niema odwołania.

§ 3.

Uchwały.

Komisyę gospodarską zwołuje przewodniczący w miarę potrzeby; do powzięcia uchwały potrzebna jest obecność więcej niż połowy członków. Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów.

Jeżeli się takiej większości nie osięgnie, lub w razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

Uchwały wciąga się do protokołu, odpis protokołu przedkłada się Komendantowi obwodu.

Jeżeli nie można zwołać komisyi na czas, winien przewodniczący wydać w nagłych wypadkach potrzebne zarządzenia i donieść o tem komisyi na następnem posiedzeniu.

Artykuł III.

Gospodarstwo rolne.

§ 4.

Wzajemna pomoc w gminie.

Zapotrzebowanie rolniczych sił roboczych należy przedewszystkiem pokryć dobrowolną pomocą.

O ile to nie jest możliwem, winna komisya gospodarska przydzielić potrzebne siły robocze. Wszystkie osoby płci męskiej lub żeńskiej osiadłe w gminie, muszą na zarządzenie komisyi gospodarskiej wykonywać roboty polne w gminie.

Uwolnieni od tego obowiązku są:

1) duszpasterze, lekarze, akuszerki i osoby pozostające w służbie publicznej lub zajęte przy pielęgnowaniu chorych;

2) osoby, które z powodu swego stanu zdrowia nie nadają się do robót rolnych o które chodzi;

3) samoistni gospodarze i ich służba, o ile zatrudnieni są we własnem gospodarstwie robotami tego samego rodzaju;

4) posiadacze rolnych, przemysłowych lub innych przedsiębiorstw oraz ich pomocnicy, o ile są niezbędni do utrzymania w ruchu przedsiębiorstwa.

§ 5.

Siły pociągowe, maszyny i narzędzia.

Komisya gospodarska rozstrzyga, jakie siły pociągowe, maszyny lub narzędzia są zbędne w danem przedsiębiorstwie gospodarskiem i może zarządzić, aby użyczono tychże innemu przedsiębiorstwu w tejsamej gminie, które potrzebuje ich pomocy.

§ 6.

Pomoc między różnemi gminami.

Komendant obwodu może zarządzić, aby zbędnych w jednej gminie sił roboczych lub pociągowych, maszyn i narzędzi użyczono potrzebującym ich pomocy przedsiębiorstwom z innej gminy.

§ 7.

Wynagrodzenie.

Robocizny i dostarczenie sił pociągowych, maszyn i narzędzi są z reguły bezpłatne.

Osobom, które żyją z zarobku dziennego lub tygodniowego, lub których utrzymanie zawisłe jest od zarobku, przysługuje zapłata, którą wyznacza Komendant obwodu. Komendant obwodu oznacza także wynagrodzenie, które należy wypłacić w wypadkach godnych uwzględnienia za dostarczenie sił pociągowych, maszyn i narzędzi.

Osoby, które mają roszczenie do zapłaty i inwentarze żywe i martwe, za których dostarczenie należy się wynagrodzenie, winny być użyte w miarę możności na takich posiadłościach, których właściciele, posiadacze lub użytkowcy rozporządzają środkami na wypłatę robocizny lub wynagrodzenia.

§ 8.

Zarząd przymusowy.

Grunta opuszczone oddaje komisya gospodarska osobom godnym zaufania (zarządcom przymusowym) w celu uprawy i użytkowania. Zarządcami przymusowymi mogą być także gminy lub inne korporacye. Większe obszary, których w ten sposób nie można zużytkować, bierze Komenda obwodowa w zarząd przymusowy na rachunek c. i k. Zarządu wojskowego.

Zarząd przymusowy kończy się z chwilą zebrania plonów. Zarządcom przymusowym przypada pełny dochód z gruntu; ponoszą jednak wszystkie wydatki połączone z gospodarstwem rolnem.

Grunta nie uprawione jeszcze 15. kwietnia 1915, jeżeli nie zabezpieczono ich racyonalnej późniejszej uprawy, mogą być uprawione przez Komendę obwodową na rachunek właściciela, lub oddane w zarząd przymusowy w miarę postanowień tego paragrafu.

§ 9.

Obowiązki wobec posiadaczy gruntu.

Jeżeli osoba, której przysługuje prawo dysponowania opuszczonym gruntem (posiadacz) powróci w czasie istnienia zarządu przymusowego (§ 8) winien zarządca przymusowy dostarczyć mu ze zbiorów gruntu plonów w naturze, w ilości niezbędnej do wyżywienia aż do przyszłorocznych żniw. Posiadacz gruntu natomiast obowiązany jest współpracować w przedsiębiorstwie rolnem; wynagrodzenie zato przysługuje mu tylko o tyle, o ileby inaczej jego utrzymanie było zagrożone.

Obowiązek wyżywienia rozciąga się — o ile wydatność gruntu starczy — także na niezaopatrzonych członków rodziny posiadacza; ci ostatni obowiązani są również do współpracownictwa, o ile są zdolni do pracy.

O roszczeniach, wynikających z przepisów tego paragrafu, rozstrzyga Komendant obwodu po wysłuchaniu komisyi gospodarskiej; przeciw takim rostrzygnięciom niema odwołania.

Artykuł IV.

Postanowienia wykonawcze i końcowe.

§ 10.

Sprawozdania z działalności komisyi.

Każda komisya gospodarska winna przedłożyć Komendzie obwodowej do 10. czerwca tabelaryczne zestawienie zużytkowania gruntów w każdej gminie, nadto 1. i 15. każdego miesiąca sprawozdanie o stanie uprawy i zasiewów, zaś w czasie żniw o zbiorach.

Formularze tabeli i sprawozdań ustala Jeneral-Gubernatorstwo.

§ 11.

Postanowienia karne.

Kto nie wypełnia oznaczonych w § 1 obowiązków co do swych gruntów, traci na bieżący okres gospodarski prawo używania gruntów, całkiem nieuprawionych lub niedostatecznie uprawionych, i plonów z nich. Jeżeli niemożność należytej uprawy nie zostanie udowodnioną, będzie nadto, stosownie do wielkości gruntu, nałożona grzywna do dwudziestu tysięcy koron lub areszt do jednego roku.

Każde inne przekroczenie tego rozporządzenia lub zarządzenia, wydanego na jego podstawie, tudzież zaniedbywanie obowiązków członka komisyi gospodarskiej, karane będzie grzywną do tysiąca koron, w razie niemożności ściągnięcia grzywny aresztem do trzech miesięcy.

Osobom, pobierającym zasiłki z funduszu c. i k. Zarządu wojskowego, mogą być te zasiłki odebrane, jeżeli się wzbraniają użyczyć dobrowolnej lub przepisanej pomocy według §§ 4—6.

Odsiedzenie kary aresztu może być odroczone aż do ukończenia pewnych robót rolnych albo zbiorów.

Rozstrzygnięcia, zarządzenia i orzeczenia karne na podstawie tego paragrafu wydaje Komenda obwodowa.

§ 12.

Wejście w życie.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

7.

Obwieszczenie c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego.

W miesiącu maju, gdy wiosenne roboty polne będą na ogół ukończone, rozpocznie Zarząd wojskowy w obrębie Jen.-Gubernatorstwa większe roboty około budowy dróg i nad Wisłą.

Do tych robót będzie użyta wielka ilość robotników.

Zarząd wojskowy powoła tych robotników z pośród miejscowej ludności i utworzy z nich oddziały robotnicze.

Każdy z tych oddziałów będzie zajęty o ile możności w obrębie swojej gminy lub w jej pobliżu. Użycie poszczególnych oddziałów w innych obwodach Jeneralnego Gubernatorstwa nie da się jednakże wszędzie uniknąć. Zaznacza się jednak wyraźnie, że wszystkie oddziały robotnicze użyte zostaną wyłącznie w obrębie Jeneralnego Gubernatorstwa dla austr.-węg. obszaru okupowanego w Polsce.

Do robót pociągnie się w miarę potrzeby wszystkich zdolnych do pracy mężczyzn. Wyjątek stanowią jedynie ci, których Komendy obwodowe w myśl udzielonych im szczegółowych wskazówek uwolnią ze względu na ich zawód lub dla innych ważnych powodów.

W razie potrzeby będą zatrudnione także kobiety, o ile się do tego dobrowolnie zgłoszą. — Robotnicy będą odpowiednio wynagrodzeni i otrzymają stosowne pożywienie.

Zwraca się już teraz uwagę ludności na te zamierzone zarządzenia i na ich cel dlatego, aby nikt nie dawał wiary nieprawdziwym pogłoskom.

Ponieważ chodzi o roboty, które przyniosą znaczne korzyści gospodarcze całemu krajowi i przy których także każdy poszczególny robotnik będzie miał dostateczny zarobek, aby utrzymać siebie i swoją rodzinę, Zarząd wojskowy wyraża oczekiwanie, że wszyscy zdolni do pracy mężczyźni w dobrze zrozumianym własnym interesie zgłoszą się dobrowolnie do oddziałów robotniczych i unikną w ten sposób zarządzeń przymusowych. Zamierzone roboty są bowiem ze stanowiska wojskowego nieodzownie potrzebne i muszą być bezwarunkowo przeprowadzone.

Zarząd wojskowy spodziewa się, że nie będzie potrzebował użyć środków przymusowych.

Lublin, dnia 20. kwietnia 1916 r.

Za Jenerał-Gubernatora wojskowego:
Dietrichstein w. r., Jenerał-Major.

8.

Szkolnictwo.

Wyciąg rozp. c. i k. Wojskowego Generał Gubernatorstwa z 31. października 1915. Część II.

III. Organa nadzoru szkolnego.

§ 10.

Jako organ ekonomicznego zarządu szkół zostanie w każdej gminie, w której istnieje jedna lub więcej publicznych szkół ludowych, ustanowiona przez Komendanta obwodowego rada szkolna miejscowa. Rada szkolna miejscowa winna w szczególności:

a) zestawiać preliminarz wydatków szkolnych dla każdej poszczególnej szkoły na przyszły rok szkolny;

b) dawać Komendzie obwodowej wyjaśnienia odnoszące się do administracyi szkoły i pokrycie potrzebnych do tego wydatków;

c) udzielać rad mających na celu dobro szkoły i przedstawiać Komendzie obwodowej stosowne wnioski.

§ 11.

W skład rady szkolnej miejscowej wchodzą jako członkowie bez prawa do wynagrodzenia:

a) zastępca gminy;

b) dwóch mężów zaufania Komendy obwodowej;

c) kierownik szkoły; o ile zaś w gminie istnieje więcej szkół, kierownik szkoły, wyznaczony przez Komendanta obwodowego;

d) zastępca Kościoła katolickiego mianowany przez władzę kościelną;

e) po jednym zastępcy ewangelickiego lub mojżeszowego stowarzyszenia religijnego, zamianowanym przez właściwą władzę wyznaniową, o ile zajdzie tego potrzeba ze względu na odpowiednią ilość dzieci szkolnych odnośnego wyznania. O tem, czy potrzeba taka zachodzi, decyduje Komenda obwodowa.

§ 12.

Komendant obwodowy mianuje przewodniczącego z pośród członków rady szkolnej miejscowej.

§ 13.

Rada szkolna miejscowa zgromadza się w miarę potrzeby, na zaproszenie przewodniczącego, lub na ewentualne zarządzenie Komendanta obwodowego i przeprowadza uchwały absolutną większością głosów obecnych członków. W razie równej ilości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 14.

Członkowie rady szkolnej miejscowej mieszkający w gminie są obowiązani brać udział w posiedzeniach.

§ 15.

Komendant obwodowy może poszczególnych członków usunąć od ich obowiązków, względnie radę szkolną miejscową rozwiązać. Na wypadek rozwiązania rady szkolnej miejscowej, postanawia Komendant obwodowy w jaki sposób jej agendy, aż do czasu nowego ukonstytuowania się załatwiane być mają.

V. Wydatki szkolne i ich pokrycie.

§ 28.

Do wydatków szkolnych zaliczają się koszta następujące:

pobory personalu nauczycielskiego;

datki za naukę religii;

rzeczowe potrzeby.

Do rzeczowych potrzeb zalicza się koszta dostarczania i utrzymywania lokalów szkolnych, opału, oświetlenia i obsługi, dostarczania wewnętrznego urządzenia szkoły, potrzeb kancelaryjnych i środków naukowych, wreszcie podwód dla nauczycieli.

§ 29.

Miejscowa rada szkolna zestawia w myśl § 10 lit. a wydatki szkolne dla każdej szkoły osobno w preliminarzu rocznym, który przedkłada się Komendantowi obwodowemu do zatwierdzenia. Zatwierdzony preliminarz stanowi podstawę rozdziału wydatków szkolnych na osoby i korporacye, na których ciąży obowiązek utrzymania szkoły i pokrycia wydatków szkolnych. (Strony utrzymujące szkołę).

§ 30.

Stronami utrzymującemi szkołę są gminy i c. i k. Zarząd wojskowy jako następca rosyjskiego skarbu państwowego. Celem pokrycia wydatków każdej istniejącej szkoły mają wymienione czynniki konkurencyjne w roku szkolnym 1915/16 uiszczać swe datki w tym samym stosunku procentowym, jaki ustanowiła była władza rosyjska na rok szkolny 1913/14. Ten stosunek stwierdzi się na podstawie preliminarzy z roku szkolnego 1913/14, a w braku tychże na podstawie stosownych dochodzeń.

Na pokrycie wydatków nowo utworzonych szkół uiszczać muszą gminy w myśl § 3 liczba 2 przynajmniej 40 procent.

§ 31.

Gminy pokrywają przypadającą na nich część wydatków szkolnych:

a) ze specyalnych do dyspozycyi stojących środków i funduszów;

b) z opłat szkolnych nałożonych wedle zarządzeń Komendy obwodowej w myśl § 8 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii.

Wykaz

Rad szkolnych miejscowych w obwodzie Kozienickim.

1. Gmina Bobrowniki: Przewodniczący ks. Wiktoryn Budziszewski; członkowie: Michał Szewczyk, nauczyciel, Walenty Urbaniak, wójt, Stanisław Cieślak.

2) Gmina Brzóza: Przewodniczący Leon Starnawski; członkowie: ks. Stanisław Raczkowski, Franciszek Jastalski, nauczyciel, Stanisław Cieślakowski, wójt.

3) Gmina Góra-Puławska: Przewodniczący Franciszek Kontrymowicz; członkowie: ks. Józef Jarzyński, Piotr Paklerski, nauczyciel, Józef Zydurski, wójt.

4) Gmina Grabów nad Pilicą: Przewodniczący Jan Komornicki; członkowie: ks. Marcin Zarębowicz, Adam Skwarc, nauczyciel, Jan Michalski, wójt.

5) Gmina Grabów nad Wisłą: Przewodniczący Ludwik Czapliński; członkowie: ks. Maryan Folga, Stanisław Gąsiorowski, nauczyciel, Ludwik Bzikot, wójt.

6) Gmina Jedlnia: Przewodniczący ks. Józef Skoczewski; członkowie: Stanisław Utnicki, nauczyciel, Józef Rojek, wójt, Józef Warchoł.

7) Gmina Kozienice miasto: Przewodniczący ksiądz Feliks Kuropatwiński: członkowie: Roman Piwnicki, kierownik szkoły, Jan Bednarzewski, burmistrz, Maryan Wojciechowski.

8) Gmina Kozienice: Przewodniczący Michał Makowski; członkowie: ks. Feliks Kuropatwiński, Władysław Ciechoński, nauczyciel, Antoni Stępień, wójt.

9) Gmina Maryampol: Przewodniczący Jan Szulmajer; członkowie: ks. Wiktoryn Budziszewski, Roch Pozdrowiński, nauczyciel, Józef Kowalczyk, wójt.

10) Gmina Oblasy: Przewodniczący Tadeusz Czapliński; członkowie: ks. Walenty Starzewski, Wacław Kosowicz, nauczyciel, Stanisław Woś, wójt.

11) Gmina Rozniszew: Przewodniczący ks. Józef Adamski; członkowie: Henryk Michalec, nauczyciel, Jakób Pawiński, wójt, Józef Marchewka.

12) Gmina Sarnów: Przewodniczący ks. Józef Mackiewicz; członkowie: Zygmunt Boguski, nauczyciel, Szczepan Gogacz, wójt, Jan Banaś.

13) Gmina Sieciechów: Przewodniczący ks. Władysław Kościński; członkowie: Tomasz Niedzielski, nauczyciel, Stanisław Roczkowski, wójt, Jan Jaskubski.

14) Gmina Suskowola: Przewodniczący ks. Dr. Ręczajski; członkowie: Tomasz Orzeł, nauczyciel, Franciszek Fido, wójt, Roman Rywacki.

15) Gmina Swierze Górne: Przewodniczący ks. Antoni Kuśmierski; członkowie: Stanisław Czarnecki, nauczyciel, Józef Słomski, wójt, Stanisław Zielony.

16) Gmina Tczów: Przewodniczący ks. Stefan Czernikiewicz; członkowie: Zygmunt Grzybowski, nauczyciel, Franciszek Pietrzyk, wójt, Franciszek Wolszczak.

17) Gmina Trzebień: Przewodniczący hr. Jan Zamojski; członkowie: ks. Szymon Pióro, Adam Tuźnik, nauczyciel, Jakób Bobrowski, wójt.

18) Gmina Zwoleń: Przewodniczący ks. Maryan Folga; członkowie: Łucyan Malinowski, kierownik szkoły, Ludwik Grzybowski, wójt, Piotr Kwapisiewicz.

9.

Obwieszczenie

w sprawie przepisów targowych dla targów i jarmarków w obwodzie Kozienickim.

1.

W każdej gminie targowej obwodu kozienickiego ma się odbywać cały obrót targowy w dniu na to przeznaczonym na placu targowym.

2.

Od 1. kwietnia do 30. września ma się rozpoczynać ruch targowy o 7 rano a kończyć najpóźniej o 2 popołudniu; od 1. października zaś do 31. marca, o 8 rano a kończyć się o 2 popołudniu.

3.

Zaraz po skończeniu targu zarządzi Urząd gminny oczyszczenie placu targowego.

4.

Nadzór nad całym ruchem targowym wykonywać mają: jeden lub dwóch żandarmów wraz z jednym lub dwoma przeznaczonymi przez gminę komisarzami targowymi, którzy mają znajdować się na placu targowym jeszcze przed rozpoczęciem się targu.

5.

Dozór targowy tyczy się publicznego bezpieczeństwa używania właściwych miar i wag, i dotrzymywania przepisanych cen. Szczególnie zwracać należy uwagę na rodzaj przyniesionych na targ środków żywności, które jeżeliby przedstawiały się jako szkodliwe dla zdrowia, będą przez Wójta gminy skonfiskowane i niszczone.

6.

Do zarządzeń komisarzy targowych musi każdy odwiedzający targi bezwarunkowo zastosować się.

7.

Każda gmina targowa ma utrzymywać w pogotowiu wzory miar i wag a każdy z odwiedzających targi może za opłatą 2 halerzy dać zbadać w urzędzie gminnym ciężar i miarę kupionych towarów.

8.

Komisarze targowi obowiązani są na każdym targu, wyrywkowo badać miary i wagi, a w razie stwierdzenia nieprawidłowości, wykluczyć odnośnych sprzedawców z targu i zrobić doniesienie o tem do c. i k. Komendy obwodowej.

9.

Cennik środków spożywczych ma gmina targowa w dniu targowym umieścić na placu targu w miejscu łatwo dostępnem i widocznem dla publiczności.

10.

Każda gmina, z wyjątkiem miasta Kozienic może pobierać następujące opłaty targowe:

1) od samych sprzedawców 2 hal.;
2) od sprzedawców z wozu 5 hal.;
3) od sprzedawców przy stole 10 hal.

11.

Z tego dochodu jak również z opłat drogowych będą pokryte:

1) koszta czyszczenia placu po każdym targu;
2) koszta zakupna, ewent. utrzymanie wzorów miar i wag;
3) nizkie wynagrodzenie komisarzy targowych, które oznaczy wójt.

Reszta stanowić będzie dochód gminy.

Miasto Kozienice posiada odrębne opłaty.

12.

Handlarzom wolno czynić zakupy na placu targowym dopiero od 10 godziny przed południem, na znak czego będzie wywieszoną czerwona chorągiew.

13.

Osoby, które poza placem targowym sprzedają lub kupują towary, mają być przez Wójta ukarane.

14.

Za ścisłe wykonywanie tych przepisów targowych są Wójtowie osobiście odpowiedzialni.

15.

Przepisy targowe obowiązują we wszystkich miejscowościach targowych i wchodzą w życie z dniem 1. czerwca 1916 roku.

10.

Objawy chorobowe przy nosaciźnie.

Choroba ta powstaje tylko wskutek zakażenia przez przeniesienie prątka nosacizny i nawiedza głównie zwierzęta z rodzaju jednokopytowych.

Zależnie od tego, czy nosacizna usadowi się w narządach wewnętrznych lub zewnętrznych (które najczęściej ulegają chorobie), określa się cierpienie to jako nosaciznę nosową, nosaciznę skórną lub nosaciznę płucną.

Te postaci choroby pojawiają się nieraz równocześnie u tego samego zwierzęcia. Przebieg choroby jest albo szybki (nosacizna ostra), albo powolny (nosacizna przewlekła).

a) Nosacizna nosowa usadawia się na błonie śluzowej nosa i jest najczęstszą formą choroby.

Objawy jej są następujące:

1) Wyciek z nosa, z początku rzadki, śluzowaty, śluzowo-ropny, zielonawo-żółty lub szary, który później staje się lepkim, gęstym, gruzłowatym i brudnym (posokowatym), wypływa zazwyczaj z jednego nozdrza, a niekiedy zmieszany jest z krwią;

2) obrzęki guzowate w sankach, wielkości orzecha laskowego aż do jaja kurzego i większe, twarde, niebolesne, mało ruchome, zrośnięte z otoczeniem i usadowione po tej stronie, po której istnieje wypływ z nosa;

3) pojawianie się małych, twardych guzów na błonie śluzowej jamy nosowej a zwłaszcza przegrody, z których rozwijają się wrzodziki okrągłe, z początku płaskie; wrzodziki te zagłębiają się wkrótce i okazują wtedy brzeg wywrócony, jakby nadgryziony i dno brudne szaro-żółtawe, słoninowate, a w razie, jeżeli są gęsto usadowione, zlewają się z sobą i tworzą wówczas większe, nieregularne wrzody zatokowate. Gdy zmiany te usadowią się przy wejściu do nozdrzy, dostrzedz je można już okiem, gdy zaś usadowione są wyżej, można je wyczuć palcem.

Już istnienie jednego lub drugiego z tych objawów wznieca podejrzenie, że zwierzę dotknięte jest nosacizną; jeżeli jednocześnie pokaże się ich więcej, wskazuje to niewątpliwie na istnienie nosacizny nosowej.

b) Nosacizna rozwija się także niekiedy naprzód w płucach, w tchawicy i w krtani a wtedy nazywa się nosacizną płucną. U zwierząt takich powstaje duszność coraz bardziej się wzmagająca z suchym, przytłumionym kaszlem i wychudzeniem. Często upływają miesiące, zanim do tych objawów przyłączą się znamiona nosacizny nosa lub skóry. Zwierzęta takie napozór dychawiczne, jeżeli się poprzednio stykały ze zwierzętami dotkniętymi nosacizną, musi się uważać za podejrzane o nosaciznę.

c) Przy nosaciznie skóry pokazują się na rozmaitych częściach ciała małe, okrągłe, mało bolesne lub wcale nie bolesne guzy, dochodzące wielkości orzecha laskowego lub włoskiego, które wkrótce miękną, przebijają skórę i wydzielają płyn ropny, ciągliwy, żółtawy albo niekiedy brunatnawy, czerwonawy, a także brudny; z guzów tych tworzą się wrzody o brzegach wałkowato zgrubiałych, wywróconych i ponadgryzanych i o dnie nieczystem (słoninowatym), które powiększają się i wydzielają płyn ciągnący się, brudny, zlepiający włosy. Pomiędzy guzami i wrzodami tworzą się niekiedy sznurkowate nabrzmienia, często też guzowate obrzęki gruczołów na piersiach i w pachwinie.

W niektórych przypadkach powstaje na jednej lub drugiej nodze, zwłaszcza na tylnych kończynach, rozległe, twarde obrzmienie, na którem tworzą się później nierówne guzy, które otwierają się, wydzielają brudną ropę i przemieniają się we wrzody.

W późniejszym okresie nosacizny występuje chudnienie, krótki oddech i urywany, słaby kaszel; zwierzęta wyglądają źle; włos staje się matowy i traci połysk, na kończynach, podpiersiu i brzuchu tworzą się ciastowate obrzmienia i zwierzęta giną w końcu z wyniszczenia i wycieńczenia.

W niektórych wypadkach występują objawy nosacizny wśród gwałtownej gorączki, a w takim razie zwierzęta mogą zginąć już po 8 do 14 dniach choroby.

11.

Sprzedaż drzewa z prywatnych lasów do Austryi.

Podaje się do wiadomości, że ci właściciele lasów i kupcy handlujący drzewem, którzy nie mają na terenie okupowanym zbytu na swoje zapasy drzewne, mogą je zaoferować w Centralnem biurze dla obrotu towarów

w Krakowie, ul. Długa, Nr. 1 (Warenverkehrszentrale Krakau, Długa 1).

Oferty należy zwracać wprost do wspomnianego biura wraz z dokładnem podaniem gatunku drzewa, rodzaju i ilości w m^3, względnie w m^3 przestrzeniowych.

Cenę należy podać możliwie loco wagon.

W razie, jeśli cena może być podana tylko loco las, należy jednocześnie określić przestrzeń do najbliższej stacyi kolejowej i podać w przybliżeniu koszta dowozu.

12.

Policya graniczna.

Na jednym z punktów granicznych postrzelili żandarmi mieszkańca obszaru okupowanego, który nawoływany do zatrzymania się nie usłuchał, przyczem tak ciężko został zraniony, iż ducha wyzionął.

Podaje się ten wypadek do wiadomości z ostrzeżeniem, że organy straży granicznej są uprawnione do użycia broni w razie niestosowania się do ich poleceń.

13.

Przemytnictwo.

ad Zahl 597/Res. Adj.

Ze względu na to, że między c. i k. i cesarsko niemieckim terenem okupacyjnym przemytnictwo środkami żywności pomimo publicznie ogłoszonego zakazu jest uprawiane, ogłaszam następujący rozkaz:

»Wozy, które spotka się naładowane kontrabandą przy przejeżdżaniu granicy pomiędzy c. i k. i cesarsko niemieckim okupowanym terenem, będą wraz z końmi i towarem skonfiskowane«.

14.

Wypadki przejechań zwierząt przez pociągi kolejowe.

M. G. G. J. Nr. 29.712/16.

Mnożą się wypadki potrąceń oraz przejechań koni i bydła pozostawionego bez dozoru przez pociągi kolejowe.

Celem zapobieżenia takim wypadkom w przyszłości, wzywa się mieszkańców tych miejscowości, które położone są wzdłuż wojskowych kolei, aby nie paśli bydła swego w pobliżu toru kolejowego bez odpowiedniego dozoru; w ten sposób będzie można z jednej strony zachować bezpieczeństwo ruchu pociągów, z drugiej zaś uchronić właściciela zwierzęcia od szkody wskutek przejechania.

Niestosujący się do tego zarządzenia będą karani po myśli art. II. § 1 rozp. Naczelnego Wodza armii z dnia 19. sierpnia 1915. Dz. rozp. Część VII. Nr. 30 grzywną do 200 koron lub aresztem do 20 dni.

15.

Ubezpieczenia w obszarze okupowanym.

M. G. G. Nr. 22261/16 z 9/V. 916.

Towarzystwu wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie udzielono pozwolenia na podjęcie agend ubezpieczeniowych na życie w obszarze okupowanym.

W Lublinie zostanie otwarte biuro kasowe Towarzystwa.

16.

Wykaz

osób skazanych przez sąd wojskowy przy c. i k. Komendzie obwodowej w Kozienicach od 1. marca do 30. kwietnia 1916.

1. Marya Schwarzberg, 2. marca za występek nakłaniania do nadużycia władzy urzęd. (usiłowane przekupstwo) § 568 w. u. k.; 2 tygodnie zaostrzonego aresztu.

2. Chawa Schwarzberg, 2. marca za występek nakłaniania do nadużycia władzy urzęd. (usiłowane przekupstwo) § 568 w. u. k.; 1 tydzień zaostrzonego aresztu.

3. Michał Mroczek, 16. marca za obrazę urzędnika w służbie publicznej § 569 w. u. k.; 2 tygodnie zaostrzonego aresztu.

4. Paweł Urbanek, 23. marca za zbrodnię kradzieży, §§ 457, 459 w. u. k.; 2 lata ciężkiego więzienia.

5. Marcin Stępień, 23. marca za zbrodnię wymuszenia, §§ 376 b, 371, 502, 504 b w. u. k.; 7 miesięcy ciężkiego więzienia.

6. Aleksander Bachanek, 5. kwietnia za zbrodnię gwałtu publicznego, § 358 III. ustępu w. u. k.; 4 miesiące ciężkiego więzienia.

7. Jakób Leib Lastmann, 5. kwietnia za występek nakłaniania do nadużycia władzy urzęd., § 568 w. u. k. (usiłowane przekupstwo); 2 tygodnie zaostrzonego aresztu.

8. Józef Kuś, 5. kwietnia za występek nakłaniania do nadużycia władzy urzędowej, § 568 w. u. k. (usiłowane przekupstwo); 1 miesiąc zaostrzonego aresztu.

9. Jankel Beutel, 5. kwietnia za występek nakłaniania do nadużycia władzy urzędowej, § 568 w. u. k. (usiłowane przekupstwo); 1 miesiąc zaostrzonego aresztu.

10. Tojwa Wertmann, 5. kwietnia za występek nakłaniania do nadużycia władzy urzędowej, § 568 w. u. k. (usiłowane przekupstwo); 1 miesiąc zaostrzonego aresztu.

11. Leib Weisfeld, 12. kwietnia za obrazę urzędnika w służbie publicznej, § 569 w. u. k.; 2 miesiące zaostrzonego aresztu.

12. Adam Barański, 12. kwietnia za zbrodnię gwałtu publicznego, § 358 w. u. k.; 2 tygodnie zaostrzonego więzienia.

13. Posp. kapr. Alois Vysterčil, 19. kwietnia za zbrodnię naruszenia obowiązków na warcie, § 239 wojsk. u. k.; 1 miesiąc zaostrzonego więzienia.

14. Szymon Zychora, 19. kwietnia za zbrodnię rabunku, § 483, 485 a, d, e w. u. k.; 5 lat zaostrzonego więzienia.

15. Walentyn Sękulski, 19. kwietnia za zbrodnię rabunku, § 483, 485 a, d, e w. u. k.; 10 lat zaostrzonego więzienia.

16. Abraham Wilczkowski, 26. kwietnia za występek nakłaniania do nadużycia władzy urzędowej, § 568 w. u. k.; 14 dni zaostrzonego aresztu.

17. Józef Maderek, 26. kwietnia za obrazę urzędnika w służbie publicznej, § 569 w. u. k.; 24 godzin aresztu.

18. Franciszek Stawasz, 27. kwietnia za zbrodnię morderstwa, § 413 w. u. k.; 15 lat ciężkiego więzienia.

17.

Pouczenie.

Doszło do wiadomości Komendy obwodowej, że tabele cen maksymalnych nabywa się w drodze kupna.

Podaje się zatem do wiadomości mieszkańców, że wydawanie cenników musi nastąpić bezwarunkowo bezpłatnie, a za przestrzeganie tego przepisu są wójtowie osobiście odpowiedzialni Komendzie obwodowej.

C. i k. Komendant obwodu:

Podpułkownik TINTZ m. p.

K. u. K. KREISKOMMANDO
in Miechów

Direktion d. k.k. Jagelonischen Univ.-Bibliothek
Krakau

Kraków. — Druk W. L. Anczyca i Spółki.